

Temmuz'da dış ticaret açığı yıllık bazda %41,8 daraldı.

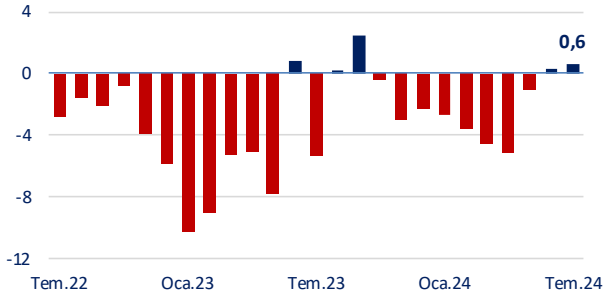
TÜİK tarafından yayımlanan verilere göre Temmuz ayında ihracat yıllık bazda %13,8 artışla 22,5 milyar USD düzeyine ulaşırken, ithalat %7,8 daralarak 29,8 milyar USD düzeyinde kaydedildi. Böylece, Temmuz 2023'e kıyasla dış ticaret açığı %41,8'lik düşüşle 7,3 milyar USD'ye geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı da %61,2'den %75,5 seviyesine yükseldi.

Cari işlemler hesabı Temmuz'da beklentiler paralelinde 566 milyon USD fazla verdi.

Cari işlemler hesabı Haziran'ın ardından Temmuz ayında da fazla verdi. Bu dönemde, cari fazla 566 milyon USD ile piyasa beklentisine paralel gerçekleşirken, 12 aylık kümülatif cari açık 19,1 milyar USD düzeyine gerileyerek Nisan 2022'den bu yana en düşük seviyesine geriledi. Temmuz'da yıllık bazda ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığında kaydedilen düşüş (-%52,7) ve turizm sezonunun etkisiyle olumlu bir görünüm sergileyen yolcu taşımacılığı ve seyahat gelirleri cari dengeyi destekleyen başlıca kalemler oldu. Yılın ilk 7 aylık döneminde de 16 milyar USD seviyesinde kaydedilen cari açık, bir önceki yılın aynı dönemine göre %61,8 gerileme gösterdi.

Temmuz'da net parasal olmayan altın ithalatı yıllık bazda %89,1 ile hızlı gerileyerek Aralık 2021'den bu yana en düşük seviyesi olan 267 milyon USD düzeyinde kaydedildi. Buna karşılık aynı dönemde net enerji ithalatı %9,5 artarak 4 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, Temmuz'da altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı aylık olarak 4,9 milyar USD, 12 aylık kümülatif verilere göre ise 43,4 milyar USD fazla verdi.

Aylık Cari Denge
(milyar USD)

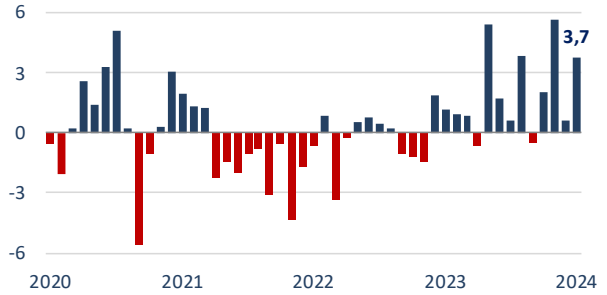
Doğrudan yatırımlarda sermaye girişi Temmuz'da devam etti.

Net doğrudan yatırımlarda Nisan ayından bu yana devam eden sermaye girişi Temmuz'da yıllık bazda %39 artarak 670 milyon USD oldu. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin yurt içine yönelik doğrudan yatırımları 1,2 milyar USD, yurt içi yerleşiklerin yurt dışına yönelik doğrudan yatırımları 510 milyon USD düzeyinde kaydedildi. Temmuz'da yurt içine yönelik gayrimenkul yatırımları 289 milyon USD ile Nisan ayından bu yana en yüksek değerini aldı. Öte yandan, TCMB tarafından yeni açıklanmaya başlanan veriye göre yurt içi yerleşiklerin yurt dışında yapmış olduğu gayrimenkul yatırımları yılın ilk 7 ayında 1,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Yılın ilk 7 ayında net portföy girişi 15,9 milyar USD'ye ulaştı.

Temmuz'da net portföy girişi 3,7 milyar USD ile bir önceki aya kıyasla ivme kazandı. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasındaki satışları 21 milyon USD ile son 3 ayın en ılımlı düzeyinde kaydedilirken, borç senetleri piyasasındaki alımları 6,4 milyar USD oldu. Borçlanma senedi piyasasında kaydedilen sermaye girişinde genel hükümetin yurt içinde (2,5 milyar USD) ve yurt dışında (1,8 milyar USD) gerçekleştirdiği ihraçlar etkili oldu. Böylece, yılın ilk 7 ayı itibarıyla 15,9 milyar USD net portföy girişi kaydedildi.

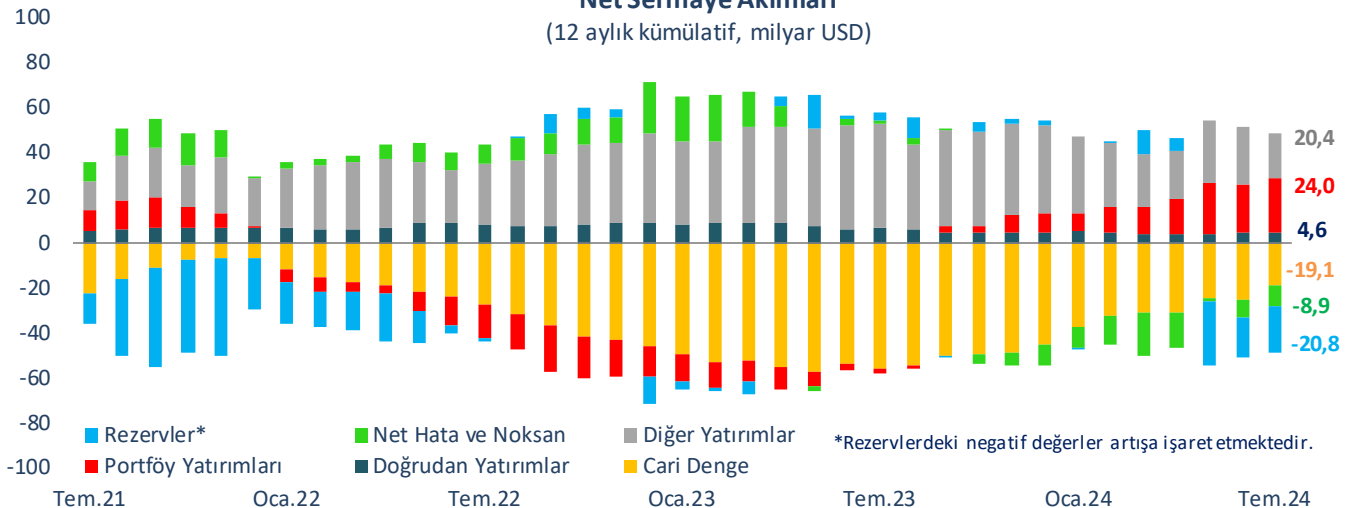
Portföy Yatırımları Net Sermaye Girişi
(aylık, milyar USD)

Diğer yatırımlarda sermaye çıkışı Temmuz ayında devam etti.

Diğer yatırımlar kaleminde net sermaye çıkışı Temmuz ayında 705 milyon USD ile devam etti. Bu dönemde diğer yatırımlarda olumlu görünümü bozan başlıca etken efektif ve mevduatlar kalemindeki

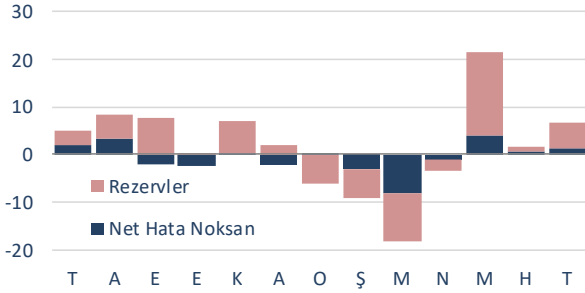
Net Sermaye Akımları
(12 aylık kümülatif, milyar USD)

sermaye çıkışının 2,6 milyar USD düzeyinde kaydedilmesi oldu. Bu gelişimde, TCMB'nin Suudi Arabistan ile yapmış olduğu depo alım işlemini sonlandırması rol oynadı. Temmuz'da yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1,8 milyar USD net azalırken, yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatları 1,3 milyar USD net artış kaydetti. Aynı dönemde yurt içi yerleşik bankaların kullanımları neticesinde krediler kaleminde 1,7 milyar USD'lik net sermaye girişi kaydedildi. 12 aylık kümülatif verilere göre uzun vadeli borç çevirme oranı Temmuz ayı itibarıyla bankacılık sektöründe %147,2, diğer sektörlerde %93,1 düzeyinde gerçekleşti. Yılın ilk 7 ayı itibarıyla diğer yatırımlar kaleminde kaydedilen net sermaye girişi bir önceki yılın aynı dönemine göre %87,8 azalarak 2,7 milyar USD oldu.

Rezervler ve Net Hata Noksan

(aylık, milyar USD)

Rezervler ve net hata noksan...

Mayıs ayından bu yana artış kaydeden rezerv varlıklar, Temmuz'da da 5,4 milyar USD yükseldi. Böylece, 2023'ün ilk 7 ayı itibarıyla 23,8 milyar USD azalan rezerv varlıklar bu yılın aynı döneminde de 909 milyon USD geriledi. Temmuz'da net hata ve noksan kalemindeki sermaye girişi 1,2 milyar USD ile devam ederken, yılın ilk 7 ayı itibarıyla bu kalemden net 6 milyar USD'lik çıkış kaydedildi.

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı'nın yayımladığı geçici göstergeler, dış ticaret dengesinde Temmuz'da kaydedilen yıllık gerilemenin Ağustos'ta bir miktar hızlanarak sürdüğünü gösteriyor. Dış ticaret açığının daralmasına ithalat rakamlarındaki hızlı gerilemenin öncülük etmesi, cari denge görünümündeki iyileşimde iç talepteki soğumanın etkili olmaya başladığına işaret ediyor. Son dönemde gündeme gelen küresel resesyon endişelerine karşın İSO ihracat iklim endeksinin Ağustos ayında dış talep koşullarına ilişkin olumlu değerlendirmeler sunması da dış ticaret ve cari işlemler dengesinin önümüzdeki dönemde olumlu bir seyir izleme ihtimalini güçlendiriyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Temmuz 2024	Ocak - Temmuz 2023	Ocak - Temmuz 2024	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	566	-41.991	-16.048	-61,8	-19.085
Dış Ticaret Dengesi	-5.102	-61.752	-35.738	-42,1	-60.874
Hizmetler Dengesi	6.873	26.468	28.254	6,7	54.345
Seyahat (net)	5.601	21.116	23.808	12,7	44.286
Birincil Gelir Dengesi	-1.271	-6.903	-8.588	24,4	-12.941
İkincil Gelir Dengesi	66	196	24	-87,8	385
Sermaye Hesabı	-77	-110	-105	-4,5	-200
Finans Hesabı	1.675	-48.255	-22.121	-54,2	-28.201
Doğrudan Yatırımlar (net)	-670	-2.749	-2.663	-3,1	-4.597
Portföy Yatırımları (net)	-3.726	-47	-15.891	33.710,6	-23.983
Net Varlık Edinimi	2.681	1.714	9.202	436,9	10.560
Net Yükümlülük Oluşumu	6.407	1.761	25.093	1.324,9	34.543
Hisse Senetleri	-21	229	-1.271	-	-113
Borç Senetleri	6.428	1.532	26.364	1.620,9	34.656
Diğer Yatırımlar (net)	705	-21.704	-2.658	-87,8	-20.440
Efektif ve Mevduatlar	2.616	-14.532	8.357	-	-601
Net Varlık Edinimi	-1.894	7.391	9.074	22,8	5.852
Net Yükümlülük Oluşumu	-4.510	21.923	717	-96,7	6.453
Merkez Bankası	-6.123	13.667	-7.710	-	-7.865
Bankalar	1.613	8.256	8.427	2,1	14.318
Yurt Dışı Bankalar	1.260	6.203	5.124	-17,4	9.113
Yabancı Para	326	3.689	1.008	-72,7	4.462
Türk Lirası	934	2.514	4.116	63,7	4.651
Yurt Dışı Kişiler	353	2.053	3.303	60,9	5.205
Krediler	-1.686	-1.632	-13.170	707,0	-22.691
Net Varlık Edinimi	31	86	334	288,4	-1.412
Net Yükümlülük Oluşumu	1.717	1.718	13.504	686,0	21.279
Bankacılık Sektörü	1.693	453	13.251	2.825,2	20.406
Bankacılık Dışı Sektörler	82	1.625	145	-91,1	-256
Ticari Krediler	-213	-5.499	2.182	-	2.785
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-12	-41	-27	-34,1	67
Rezerv Varlıklar (net)	5.366	-23.755	-909	-96,2	20.819
Net Hata ve Noksan	1.186	-6.154	-5.968	-3,0	-8.916

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Berkay Arık
Uzman Yardımcısı
berkay.arik@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Utkan İnam
Uzman Yardımcısı
utkan.inam@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.